

Hayır sahibi ve işadamı Bilal Şahin ile söyleşi

Ahmet Bedir

Prof. Dr. Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Sâkir Efendi'nin köyü eskiden "Gedik" idi daha sonra Gedik Hasanlı köyü oldu. Ben ise Esenli köyüdenim. Belediye olduktan sonra bu ismi aldı. Gedik Köyü, Osmanlı döneminde on dört hane iken, köylerin ismini yazarken, ne yazdıklarını unutmuşlar. "Ne dedik" "ne dedik" demişler.

Nüfus memuru "Dedik ya" demiş. Köylü de unutmuş, nüfus memuru da unutmuş. "Bizim köyün adı ne idi" diye sorunca köylü, "Dedik ya" demiş. Kendi de yazmadığı için unutmuş. Son olarak kayda "Gedik" yazmışlar.

Ahmet Bedir: Aileniz bu köyde asillerden midir?

Bilal Şahin: Baba tarafından bu köye ilk gelenler biziz. Konya'nın Karaman ilçesinden (şimdi il) gelmişler. Sülale "Karaali" namıyla bilinir. Karaali'nin oğlu Süleyman, Süleyman'ın üç oğlu var: Biri, Mustafa, biri Salih, diğeri de Ali. Biz "Salih" in soyundanız. Bekir Efendi, Ali'den gelme, Sorgun'da Hekimoğulları var, "Reno Bayii", onlar da bu soydan. Onların dedeleri manevi gücü büyük insanlardı. Kabilenin lakabı "Sülükler" idi. Bildiğimiz "sülük" var ya o kelimeden.

A.B.: "Sülük" tan gelmiş olmasın? Sulûkî olabilir.

B.Ş.: Arşivde "Sulûkî" diye yazılı idi. Sizin dediğiniz doğru.

A.B.: O zaman, aile ehl-i tarik olabilir. Bir tarikat menşelidir.

B.Ş.: Ailenin sistemi şu: Süleyman dedem üç oğlundan birisini, Ali Hoca'yı okutmuş. Bin kişiye yakın medresede talebesi vardı. O zaman bizim köyde okuyan talebeleri görmeye gelen talebe yakınları öğrencilerini ziyaret ettikten sonra uzun süre, üçer beşer misafir olarak da kalırlardı. Yakın köyler dönerdi ama diğerleri kalırlardı. Aleviler de gelip okurlardı. Çevre-

mizdeki bütün alevi köyleri okur, halk cumaya gelir ve vakit namazlarını da kılarlardı. Bizim köyün etrafındaki Aleviler, böyle idi. Hacca da giderdi. Sonra civar köyler ve bizim köylüler, “aleviler şöyle”, “aleviler böyle” diye diye hepsini kaçırdılar. Benim Ali dedemin kardeşi de oğlunun birini okutmuş. O da kendi çocuğunun birini okutmuş. Biz de adettir. İki çocuk ise, biri çiftçi olacak biri de okuyacak. Okuma istidadı olanlar Kayseri’ye giderdi. Dedem de babamı göndermiş. Amcam çok safi bir adamdı. O da çiftçilik ve hayvancılıkla meşgul olmuş. Babam Kayseri’de Medrese’nin orta bölümünü bitirip Arapçaya geçmiş oradan, İstiklal Harbi’nde, askere Selimiye kışlasına çağırılmışlar. Orada altı-dokuz ay kurs görüp Astsubay olarak orduya katmışlar. Babam İstanbul’da Üsküdar’da Bağlarbaşı’nda iki sene inzibat astsubaylığı yapıyor.

A.B.: Benim âdetim şöyle. İnsanlarla sohbet ederken hayır damarını çok güçlü bulduğum insanların kökenlerini araştırırım. Böyle hayır damarı güçlü insanlar, kuvvetli bir ihtimal ile ya bir ehl-i ilim kanalından geliyorlar ya da Seyyid oldukları anlaşılıyor.

B.Ş.: Daha anlatacağım. Dedemin kardeşi de babamla beraber çocuğunun birini Kayseri’ye göndermiş. Köyde caminin imam-hatibi, müezzini hep bizdendi. Dedemler ve babalarının amcası, yani Ali Hoca’nın oğlu Salih Hoca’nın oğlu kışın, biri bir mahallede biri bir mahallede, bir kış boyu talebe okutulardı. Okuttukları öğrenciler, İmam-Hatiplik yapacak duruma

geldiler mi onları odalara gönderirler ve oralarda çocuk okutup namaz kıldırırldı. Onların görevi namaz kıldırıp çocuk okutmaktı. Okuttukları çocuklar da evlerinde kendi ailelerini, anne ve bacılarını okutulardı. Bu kez okuyan bayanlar, diğer bayanları okutulardı. Köyde sistem bu idi. Bahar vakti işler açılıncaya kadar bu devam ederdi. Beş yüz hanelik köyümüzde üç-dört oda vardı. Bu odalarda, içki, kumar falan yoktu. Köyde herkes müezzinlik yapardı. Herkes imam-hatiplik yapardı. Köyün hocası, vakit namaza gelip gelmemiş, fazla bir şey aksamazdı. Şâkir Efendi Hazretleri, hep dedemin odasında misafir olurdu. Osman Paşa’ya ders okutmaya gelmiş, Yozgat’a medreseye ders okutmaya gidermiş. Onların köyünün yolu, Yozgat’a giderken bizim köyden geçermiş. Efendi Hazretleri kendi köyünden gelip Yozgat’a ders vermek için bizim köyden geçerken, hiç kimse evine buyur etmemiş. Halk yol kenarında el pençe divan durur, onun atı kimin evinin önünde durursa o ev, onu misafir edermiş. Misafir gittiği evde bütün köy halkı toplanır, sabahlara kadar sohbet dinlerlermiş. Bizim köy, dinine çok bağlı bir köy idi. Âlime çok hürmetleri vardı. Hoca ne derse o olurdu.

A.B.: Babanızın ismi ne idi?

B.Ş.: Şevket.

A.B.: Lakabı falan var mı idi?

B.Ş.: Şevket Çavuş derlerdi.

A.B.: Anne tarafından nereye bağlı idiniz?

B.Ş.: Anne tarafından Kayseriliyiz.

Emir Hüsnü Paşa'nın kardeşinin çocuklarıyız. Hüsnü Paşa, padişahın çok yakını imiş. Zaten ismini de o vermiş. Dedem celepçi (sürü sahibi) imiş. Dedem Yozgat'a doğru gelince (bugünkü köyümüzün yerinde) iki akarsu görmüş. Köylüler dedemi görünce, ona "ağa burada kal" demişler. O da "dediğim yeri verirseniz olur" deyince, "istediğini verdik" demişler. (Köyde o zaman kale vardı) bu akarsudan kale boyuna kadar senin demişler. Bu akan suların boyunca iki taşlı değirmen kurmuş. Torunun torununa kadar bu devam etmiş. Bu değirmenden dolayı bizim soyumuza yokluk girmedi. Kıtık girmedi. Annem, dedemin sevgi ve şefkatine mazhar olmuş biri idi. Bu havalide İnkılâbın İslam-karşıtı söylemlerine karşı gelenlerin çoğu bizim köylerdendi. Hatta İnkılâbın en şiddetli cezalandırma kararları bizim köylere idi. Devlet karşıtlığı köyümüzde adet değildi. Devletine bağlı insanlardı. Ama "din elden gidiyor" denince, buna karşı çıkmışlar. O dönemde bizim köylerden ne civan gibi delikanlıları asmışlar. Çapanoğluna bağlılıktan dolayı çoğu insana eziyet etmiş, çoğu dindara olmadık çileler yapmışlar. Bizim köyden başka diğer köylerde böyle bir şey görülmemiş.

A.B.: Babanızın kaç tane çocuğu var?

B.Ş.: Babamın beş çocuğu var. En küçüğü benim.

A.B.: Kaçı oğlan kaç kız?

B.Ş.: Üç oğlan iki kız. Şimdi hayatta üç oğlan kaldı.

A.B.: Sizin kaç çocuğunuz var?

B.Ş.: Beş. Üç kız iki oğlan. Oğlanlardan birinin adı Şevket diğerinin Osman. Kızlar ise Mehtap, Zeynep ve Zehra.

A.B.: İlkokulu nerede okudunuz?

B.Ş.: Esenli'de. Öğretmenlerimiz bize çok okumamızı tavsiye ederlerdi. Fakat bizi yönlendiremediler. Ben kendim içtihat ettim. Kendi gayretimle köyden kaçtım ve okudum. İmam-Hatibe gitmek istedim. Öğretmen okuluna gidecektim. İmtihan gününü öğretmenlerimiz haber vermeyip unuttular. Bize "okuyun" diyorlardı ama imtihanın hangi gün olduğunu söylemeyi unutuyorlardı. İmtihan gününü öğrenmeden Sorgun'a gittik. Baktık ki günü geçmiş. Kayıt yaptırmak için İmam-Hatip lisesine gittik. Allah kimseye hasetlik vermesin. Babamın bir ahababı vardı. Onun oğlu ile biz ilkokulda beraber okuyorduk. Ben okul birincisiydim o ise okul ikincisi idi. Babamın ahababı içinden kuruntu kurmuş. Bunlar yani benimle onun oğlu, giderde tekrar orada Bilal birinci olur, bizim oğlan geride kalır diye, adam bizim pedere diyor ki: "Orada oğlunu okutamazsın. İmam-Hatip de öğrenci okutmak çok pahalı." Babam da çok saf. Çok fakir değiliz ama, aşırı zengin de değiliz. Ama bir öğrenci okutamayacak kadar da fakir değiliz. Ben bu arada, Öğretmen Okulu imtihanını kaçırdım. İmam-Hatib'e kayıt yaptıramadım. Bu arada, birinden duydum ki Ziraat Lisesi öğrenci alıyor. O zaman on bir yaşındaydım. Köyden çıkıp, üstü açık kamyona yalnız başı-

ma bindim Yozgat'a geldim. Yozgat'a gelirken yanıma da iki kişi daha aldım. Onları harmanda uyurken kaldırıp okutmaya götürüyordum. İkisi de benden yaşça biraz büyüktü. Birinin ayağında ayakkabı yoktu. Onlardan biri şimdi öldü. Biri o zaman okuyup uzman çavuş oldu. Biri hanım tarafından biri de babam tarafından akraba idik. Ziraat Lisesi ile kim ilgilidir bilmiyordum. Herhalde Ziraat Müdürlüğü bu işe bakar dedim. Doğrudan Ziraat Müdürlüğü'ne gittim. Oraya girdiğimde baktım çok güzel bir bayan dolaşiyor. Yanına varıp hiç unutmuyorum: "Abla" dedim. "Buyur tonton" dedi bana. Ona dedim ki: "Abla ben okumaya gideceğim. Ben sizden torpil istemiyorum. Yalnız orada benim kimsen yok. İmtihana girince benim hakkımı yemeyin." Bunları dinleyince güldü ve: "Gel bakiyim tonton" dedi. Meğer o da Ziraat Mühendisi imiş. Başladı bir şeyler yazmaya. Ben de: "Bir şey yazma. Ben torpil istemiyorum." Dedim. O da, "Ben gideceğiniz yere bir mektup yazmak istiyorum." Dedi. Oradaki bir hocaya yazıyordu ki o benim kayıt işlemlerimle uğraşacaktı. Bu mektubu alıp Aksaray'a gittim. Ziraat Lisesi orada idi. Orada beraberimdeki arkadaşlarımla vardık ve üçümüz de imtihana girdik. İkisi kaybetti ben kazandım. Mektubu teslim ettiğim hoca benim mektubu alınca, gülmeye başladı. İmtihani kazandıktan sonra Yozgat'a döndük. Gelirken arkadaşlardan Salih'i Bor'da birine evlatlık verdiler. Evlatlık alan adamın bir kızı varmış fakat başka

kimsesi yokmuş. Adamın marketi ve bağı vardı. Kızını verecek bir yer arıyordu. Adam baktı ki, bu arkadaşın ayakkabısı yok ayağında. Üstü başı pejmürde. Tarih 1954. Oradan ikinci geçtiğimde, evlatlık edinilen arkadaş grantuvalet giyinmiş. Kravat takmış. Ayakkabıları pırıl pırıl. Ama memleketi özlediği için oradan ayrılmak istiyor. Evlat edindiği adam bırakmak istemiyor. Ama Salih durmak istemedi. Adam çok ısrar etti. Aksaray'dan dönüşte paramız yoktu. Bir miktar vardı ama onu yol parası yapacaktık. Şayet ekmek yemek için harcasaydık bu kez yol parası kalmayacaktı. Orada ekmek parası kazanmak için onlar at arabasının yüküne iki buçuk lira karşılığında yardım ettiler. İki buçuk lira kazandık. Fırıncıdan da rica ettik bize bedava ekmek verdi. Kazandığımız para ile de katık olarak üzüm aldık. Fırıncı bize adam başı birer ekmek verdi. Onlar çalışarak katık parası elde ettiler. Ben de rica ederek kazandım. Ben akli yönden çalışmayı severim (!) (Gülüştük...) Aksaray'dan arabaya bindik. Bor'dan da trene binip Şefaati'ye geldik. Şefaati'den de Esenli'ye yaya geldik. Yanımdaki arkadaşları getirip anne ve babalarına teslim ettim. Ben tekrar okumak için Aksaray'a gittim. Birinci sınıfa okuduktan sonra voleybol takımına girdim. Spor bana çok yaramıştı. Bu yüzden dostlar edindim. Müdür beni çok severdi. Müdür, bana mektup veren bayanın eski nişanlısı imiş. Samsun'dan Çerkez olduğu için evlenmelerine engel olmuş ve evlenememişler. Sen "Çerkez" ben

“Türk” diye aileler razı olmamış ayrılmışlar. Müdür Bey’in imtihan için yanına gittiğimde mektubu ilk eline alırken gülmesinin sebebini böylece anladım. Kız ağa kızı olmasına rağmen, oğlan tarafı Çerkez olduğu için yapılan nişan bozulmuş. Yüzük atma hadisesini Müdür Bey bana anlattı. Ama kız Yozgat’ın asil bir ailesinden, Kafaogulları’ndan olmasından dolayı, yüzük atmalarına rağmen hala sevgileri devam ediyordu. 1982 yılında Maliye Bakanı olan merhum İlhami Adnan Başer Kafaoglu da bu ailedendi.

A.B.: Ziraat Lisesi’ni bitirdikten sonra ne yaptınız?

B.Ş.: Ziraat Lisesi o zaman ne ortaokul ne de lise idi. İkisi arası bir okuldu. Ama bu okuldan mezun olanlar Ziraat Fakültesi’ne gidebiliyordu. Bu okulu bitirdikten sonra, benim köyümüzün hemen yanında bulunan Alevi köylerinden Çamurlu’da vekil öğretmenlik yaptım. Fakat öğretmen yeni, öğrenci yeni dolayısıyla hep yeniyiz. Çocuklar öyle zekâlı idi ki. Civar köylerden program aldım. Birinci sınıf çocukları başarıya doymuyorlardı. Dördüncü sınıfın programını bile öğrenmişlerdi. Müfettişler hayran olmuşlardı. Şimdi o benim okuttuğum çocukların hepsi ve onların çocukları, doktor, eczacı ve büyük memuriyette. Halen görüşüyoruz. Hala bana “hocam” derler, çok severler. Alevilerin hepsi çocuklarını okutmuşlardır. Ankara’da nereye gitsem hep görürüm. Ben de diğerlerinden onları hiç ayıklamam ve saygı duyarım.

A.B.: Vekil öğretmenlikten sonra ne

yaptınız?

B.Ş.: Askere gittim.

A.B.: Nerede yaptınız askerliğinizi?

B.Ş.: Önce İzmir’in Narlıdere’de başladım ve daha sonra Erzincan ve İstanbul’da yaptım. Moral dersi verecek kimse arıyorlardı. Bana “Bilal sen moral dersi verir misin?” dediler. Ben de olumlu cevap verdim. Talim bittikten sonra askerlere “moral dersi” verirdim. Bana nereli olduğumu sormuşlar ve ben de “Yozgatlı” olduğumu söylemişim. Komutanlar, dinlenmeden dönüncüye kadar askerlere moral dersi verirdim. Burada iki ay kaldım. Buradan Erzincan’a geldim. Şoförlük eğitiminden sonra ehliyetimi aldım. Oradan da İstanbul’a gönderdiler. Yıl: 1962-1963. 1962’nin on birinci ayında gidip yine 63’ün on birinci ayında geldim. Askerde çalışma makinelerini gördüm. Elli kişi içinde, oradaki kursu birincilikle bitirdim. Asker iken beni orada hoca olarak tayin ettiler. Beş yıl orada öğretmenlik yaptım. Oradan tekrar Erzincan’a döndüm. Ordu, Erzincan’da ziraat çiftliğinin ve şeker fabrikasının ihalelerini aldı. Beni de 150 lira maaşla bunun idaresine getirdiler.

A.B.: Şimdi 150 lira neye tekabül eder?

B.Ş.: Şimdi 3 bin liradan daha fazladır. Orada ziraat çiftliğinin muavini de benim hemşehrimdi. Çiftlikte süt, yoğurt boldu. Kendim yediğim gibi arkadaşlara da götürürdüm. Pülümürden geçip ta Bingöl’e kadar gittik. Ormaniyenin de işleri olmuştu. Onlara da

yardım etmiştim. Askerden döndükten sonra da durmadım. Bahara kadar muavinlik yaptım. Bir adamın kamyonunu vardı. Onun işlerine bakıyordum. Kayseri’de idi. Benden önce aynı arabada çalışan para kaçırıyormuş. Ben adama çok para kazandırdım. Hatta adam, kamyonu bana satmaya çalıştı. Ben başka iş yapacağım diyerek kabul etmedim. Adamın iki senede kamyonundan kazanacağı parayı 4-5 ayda kazandırdım. Baharın Maliye sınavı vardı. Bu sınavı aslında yüz elli kişi içinde birincilikle kazandım. Fakat başka bir arkadaş vardı, o şehrili idi. Benim birinciliği ona verdiler. İkimiz birlikte Maliye’ye Muhasebe memuru olarak çalışmaya başladık. Orada çalışırken Efendi Hazretleri’ne (Ahmet Şâkir Ergin), gidip geliyordum.

A.B.: İlk kim tanıştırdı sizi onunla?

B.Ş.: Biz aileden dostuz. Ondan söz edilince bizim ailede akan sular dururdu. Bütün köylü Efendi hazretlerine giderdi. Ben de yazın okul bitince onun yanına giderdim. Dua ederdim. Ettiğim dua da şu: “Ey Allah’ın sevgili kulu! Allah seni çok seviyor. Senin dediğini kırmaz. Ben çocuğum. Belki ben dua etmesini bilmiyorum. Benim duamı kabul eyle. Sen benim için dua et. (Bunu derken dola dola ağladı...) Allah bana versin. Ben de senin yolunda harca yayım. Harcamazsam, verdiğini elimden geri al. Sen de şahit olup, kefil olmazsan bir daha gelip Fatiha okumam.” Böylece, Allah’a ısmarladık, der, çeker gelirdim. Yozgat Maliye’sinde iken dört bin lira para biriktirdim. Maliyede 1963’ten

1965’e kadar çalıştım. Maliyede iken, o zamanın müftüsü Haşmet Efendi, Efendi Hazretleri’nin (Ahmet Şâkir Ergin) yanına gidip benim müftülükte çalışmam için ricada bulunuyor ve o da beni yanına çağırırdı. Müftülükte çalışmam için bana ricada bulundu ve hiç itiraz kabul etmedi. Dolayısıyla müftülüğe şef olarak tayin edildim. Maliye Müdürü’nün dinle alakası yoktu ama çalışmamdan dolayı beni çok severdi. Müftülüğe vardığımda, her şey darmadağındı. Düzen tertip yoktu. Oradaki sistemi yeniden kurdum. Her şeyi tasnif ettim. Herkese birer klasör açtım. Herkesin bilgilerini dosyaladım. Bütün evrakları tasnif etmeden sandıklara doldurmuşlardı. Onları düzenlemek tam bir sene sürdü. İki tane de memurum vardı. Evrakları yıllara göre birer birer tasnif ettik.

A.B.: Müftülükte kaç sene çalıştınız?

B.Ş.: Üç sene. Bundan sonra Efendi Hazretleri (Ahmet Şâkir Ergin Efendi) beni yurt dışına Almanya’ya gönderdi. Yurt dışına işçi olarak gittim. Köln’de otomobil fabrikasında çalıştım. Almanca kursuna gittim.

A.B.: Almancayı öğrendiniz mi?

B.Ş.: İhtiyacımı görece kadar öğrendim. Almanca öğretmenim Türk kızı idi. Ona da Türk biri ile evlenmediği için çok kızardım. O da “Şahin, oğlum. Sanki Türk buldum da evlenmedim mi?” Ona: “Ya şimdi Almanlar Ruslarla savaşlılarsa ne yapacaksın” dedim. O da: “Vallahi Türkiye’ye kaçarım” dedi. Kendisi Afyonlu idi. Almanca çok zordu. Türkçeden de zor.

Ben üç ay kurs gördüm. Yapacağım işler için bu yeterli idi. Baktım ki orada her tarafta şirketler var. Erdoğan Akdağ Bey de vardı. Bana da şirket kurma konusunda çok ısrar ediyordu.

A.B.: Erdoğan Akdağ Bey ile bir akrabılığınız var mı?

B.Ş.: Yok. Yozgat'tan benim komşum. Pederi, bizim pederin ahababı idi. Erdoğan bey modern bir insandı. O zaman, ona namaz da dâhil bir kısım dini bilgileri öğretme fırsatı buldum. Erdoğan Akdağ Almanya'da okuduğu için bazı dini literatürden uzak kalmıştı. Yine de din ve diyanetini hiç kaybetmemişti. Elhamdülillah bu konuda çok iyi idi.

A.B.: Erdoğan Akdağ Bey'le samimiyetiniz devam ediyor mu?

B.Ş.: Samimiyiz. Ama pek görüşmüyoruz.

A.B.: Almanya'ya 1969'ta mı gittiniz?

B.Ş.: Bu tarihte değil de 1973'te Efendi Hazretleri'ne mektup yazmıştım. Almanya'da fabrikalar kurulduğundan ve buradaki fabrikaların hisseli olduğundan söz etmiş ve bu konuda cevap beklemiştim. O da hemen cevap vermiş ve bu konuda hemen fabrika kurmamı istemişti. "Evladım, Bilal, devam et. Allah sana verse de.." dedi. Bunun üzerine "Bismillah dedim başladım" Cenabı Allah hiçbir yerde daraltmadı. İlk iş Yozgat Çimento Fabrikası idi. YİBİTAŞ.

A.B.: Bu işi Erdoğan Bey'le mi yaptınız. İki kişi mi idiniz?

B.Ş.: Erdoğan Bey'i işin başına ben getirdim. Erdoğan Bey'i o za-

man Almanya'da kimse tanımazdı. Ben oradan 1969'dan 1973'e kadar işçi cemiyetlerinde bulundum. Bütün herkese yardım ettim. Oralarda mescitler açtım.

A.B.: Bunlardan hiç bahsetmemişsiniz.

B.Ş.: Efendim benim bulunduğum yerde, Almanya'da bir Allah'ın kulu içki içmezdi. Bir tane Kayserili bira-cı vardı. Onu da yanıma aldım. Kızıl komünistti. Ama adama sen gel namaz kıl, oruç tut demedim. Türkiye'den kitap getirdim. Yavaş yavaş kitapları okutmaya başladım. Yemek pişirmeyi bilmiyordu. Yemek pişirmeyi öğrettim. Ben yemek pişirdim. O kitap okudu. Kitap okuya okuya, derken, dedi ki: "Özür dilerim. Ben de camiye gelebilir miyim?" Bir sene ben ona hiçbir şey demedim. Birayı bıraktı. Namaza başladı. Bu sene zarfında ben ona hiçbir şey demedim. Karakter olarak çok iyi bir insandı. Diğerlerinin içinde sadece bu adam bira içiyordu. Bu da saklayarak içiyordu. Orada kantinci bir kadın vardı. Fırıncının dostu. Demiş ki (benim için): "Bu adamı buradan atın. Benim bira satmama mani oluyor bu adam. Para kazanmama mani oluyor bu adam" Ne ise bu bira içen adam bir gün bana dedi ki: "Hocam. Bu komünistler perdenin bu tarafını bir bilse hiç kimse Allah'ı inkâr etmez. Biz körmüşüz. Allah senden razı olsun." Bu çocuk, Kur'an-ı Kerim öğrendi. Arapça derslerine başladı. Arapça öğrendi. Onu orada bir hocaya teslim etmiştim. "Buraya kadar getirdim. Bundan sonra sana ait" dedim. Ondan sonra adam

bütün bütün kendini dine verdi. Sakal bıraktı. Böyle bir Almanya maceramız oldu. Sağ olsun oradaki 370 kişi hep beni dinlerlerdi. Bunları toplardım. Camilere götür ve değişik yerleri gezdirirdim.

A.B.: YİBİTAŞ'tan sonra ne yaptınız?

B.Ş.: Bundan sonra Kâğıt Fabrikası kurduk: Kraft Torba.

A.B.: Başka ortağı var mı idi?

B.Ş.: Vardı. 1400 kadar ortağı vardı. Şimdi tamamını Cenabı Allah bize nasip etti. İki tane büyük ortağın hissesini aldım. Allah'a dua ettim. Bu ortaklarla ben hayır hasenat yapamam. Bana yardım et. Allah da nasip etti. Ortaklarımız yok şimdi. Fabrikayı alıp almama konusunda Hoca Efendilere danıştım. Bize dua buyurdular. Bana da okumam için bir dua öğretiler.

A.B.: Ne duası idi. Duada ne dedi?

B.Ş.: Küçük bir şey idi. Bende vardı. Onu PVC ile kaplayıp bir yere koydum ama. (Bulamadı...)

A.B.: Ahmed Efendi'yi vefat ettikten sonra hiç rüyada gördünüz mü?

B.Ş.: Gördüm. Bir problem olduğu zamanlarda hep görürüm.

A.B.: Yardım etmek nasıl bir duygu?

B.Ş.: Cenabı Allah'a şükrediyorum. Bana böyle bir duygu verdiği için. Ailemiz hep böyle idi. Annem de böyle idi. İhsanda bulunma özelliği ailemizin örf ve adetlerindendi. Ailemiz, yedirmezse içirmezse rahatsız olurlardı.

A.B.: Ben bir kitapta okumuştum. Biri bir ihsanda bulunduğu zaman, Allah onda yatıştırıcı ve huzur verici duygular meydana getirir.

B.Ş.: Müftülükte şeftim. Otuz kişi, müftülük personelinden toplardım. Benim evimde toplu halde zikrederlerdi. Evde oturacak yer kalmazdı. Sobanın üzerinde soba kazanı ile çay suyu kaynatır çay yapardım. Eşimde Allah razı olsun, bunları hiç yüksünmezdi. Kadayıf yapar, börek yapardı. Tatlı yapardı. Sabah namazına kadar ibadet yapardık.

A.B.: Hep Yozgat'ta mı kaldınız?.

B.Ş.: Yozgat'ta kaldım. Sonra Efendi Hazretleri daha burada bir şey yapma Ankara'ya git dedi. Burada hakkımda bir kısım dedikodular yaydılar.

A.B.: Ne konuda dedikodular?

B.Ş.: Bir şeyler yazıp Efendi hazretlerine vermişler. O da bana: "Ben o yazılanlara hiç bakmadan sobaya attım." Dedi. Hiç üzülme. Bu dedikodular YİBİTAŞ'ı kurduktan sonra oldu. Buradaki aldığım her şeyi sattım. YİBİTAŞ hisselerimi sonradan sattım.

[Aniden konu değişti.]

Şâkir Efendi Hazretleri, iki kat bina-
dan başka istemezdi. Yozgat'taki Ahmed Efendi Hazretleri'nin de görüşü bu yönde idi.

A.B.: Ankara'da hangi işi yaptınız?

B.Ş.: Aynı işi, YİBİTAŞ'ı devam ettirdik. Buradaki işlerin tamamını Ankara'ya aldık.

A.B.: Şöyle bir şey sorsam. Hayatta ne istediniz de yapamadınız?

B.Ş.: Cenabı Allah'tan ne istedi isem hepsini verdi. Efendi Hazretleri'ne gittiğimde bana cüppesini hediye etti. Daha başka özel hediyeler de verdi. Müzmin bir hastalığın başlangıcı vardı

bende. Efendi Hazretleri (H.E.) bir şeyler öğretti. O hastalık benden gitti. En son doktor hiçbir şeyin kalmadı dedi. Bunlar hep, o hediyeden sonra oldu. Bazen sohbet dinlerdim. Bir rüya görmüştüm. Bacağımı uzatıp sohbet dinliyordum. Bacağımda bir ağrı olduğu için bükemiyordum. Beni böyle bacağı uzatılmış şekilde sohbet dinlerken görünce biraz utandım. O da bana sen böyle dinleyebilirsin dedi. O da benim gibi ayağını uzatmış sohbet ediyordu. Bilal sen de böyle yapabilirsin dedi. Ama giydiği elbiseler mavi, oturduğu yer mavi ve bulunduğu mekân hep mavi idi. Çok büyük bir zat. Bir gün bir dua etti. Zannettim kıyamet koptu. Öyle celallendi o mübarek zat. Bir dua bir dua. Aman Allah'ım.

A.B.: Evliliğiniz?

B.Ş.: Yengeniz Amcamın oğlunun kızı idi. Amcamın torunu. Yirmi beş yaşında öksüz kalmıştı. Babası vefat etti. Kayın valide dul kaldı. Dul kalınca bizim evlerde mahremiyetten dolayı sıkıntı olur. Hem Osman Efendi hazretlerine gittim. Hem Ahmet Efendi Hazretlerine gittim. Allah'a da dua ettim: "Allah'ım hayırlı ise bunu yaz" dedim. Eşim de gidip aynı duayı yapmış. "Yarabbi hayırlı ise bunu bize yaz" demiş. Böylece evliliğimiz gerçekleşti. Eşimin annesi Bor'da yatan Kuddusî babanın kızıdır olma.

A.B.: Kuddusî Baba kim?

B.Ş.: Maraşizâde Ahmedî *Kuddusî Baba* Niğde'nin Bor kasabasında yaşamıştır. 1760 yılında Bor'da doğmuş ve 1838 yılında yine Bor'da Hakka yürümüştür.

A.B.: Bu meşhur Kuddusî Baba!

B.Ş.: Ya. "Gece ol kaim, Gündüz ol saim, Ehli hak daim, Hu demek ister." Devamı:

Mesti hayranım,
Zâri giryanım
Her dem lisanım,
Hu demek ister

Gözümden yaşlar,
Akmaya başlar
Cümle kurt kuşlar,
Hu demek ister

Pendimi tut gel,
Bir ere ver el
Ölmezden evvel,
Hu demek ister

Gece ol kaim,
Gündüz ol saim
Ehli Hak daim,
Hu demek ister

Gezme yabanda,
Böyle zamanda
Olmaya bende,
Hu demek ister

İrfan isteyen,
İhsan isteyen
Canan isteyen,
Hu demek ister

İnsu melekler,
Yerler felekler
Suda samekler,
Hu demek ister

Gayriyi koyan,
Kalbini yuyan
Aşıkım diyen,
Hu demek ister

Terk et sivayı,
Olma mürayi
Seven Huda'yı,
Hu demek ister

Ol nefse malik,
Olma gıl halık
Sıdkıyla salık,
Hu demek ister.

Hu ismi azam,
Hu Hu de hocam
Kuddusî her dem,
Hu demek ister
Ramazan'da düğün yaptım. Eşim
Ankara'da duruyor. Allah razı olsun.
O bizlere sabahlara kadar hizmet et-
miştir.

A.B.: Allah razı olsun. Güzel bir şey oldu. Vaktinizi bize ayırdınız.

B.Ş.: Yozgat'ta her gün daireden çıkınca Efendi Hazretleri'ne uğurdım. Ufak tefek hizmetleri olurdu. Onları yapardım. Ali Şâkir Abi ve yine abisi Salih Efendi vardı. Bunlar beni bir gün azarlamışlardı. Efendi Hazretleri hemen araya girdi ve benim aileden biri olduğumu söyledi. Sen yapıyorsun. Niye kızılıyorsun dedi.

A.B.: Efendi Hazretleri'nin kaç çocuğu var?

B.Ş.: Onu tam bilmiyorum. Hayatta üç oğlu var. Hayatta olan (Allah uzun ömür versin) Ali Şâkir Abi ile Mehmet Efendi'nin annesi bir. Salih Abi ile Şevket'in anneleri bir. Diğerleri başka hanımdan. Büyükler bir şey dediği zaman onu kabul etmek lazım. Yoksa onların himmetinden mahrum kalırsın.

A.B.: Bir gününüz nasıl geçer?

B.Ş.: Bir günüm. Çalışmakla. Hizmetle. Ne yapabilirim ki? En büyük zevkim insanlara hizmet etmek. İnsan sevgisi. Allah'tan derdim ki: "Önce acil durumu olanlara ver. Ondan sonra

bana ver. Az verme dedim. Çok ver. Herkese ihsan buyur. Bana da ihsan et."

A.B.: Peki sizi meşgul ettik. Allah razı olsun. Güzel bilgiler elde ettik.

B.Ş.: Biz sizi meşgul ediyoruz.